

**Proces-verbal al consultărilor publice asupra proiectului de decizie
a Consiliului municipal Bălți „Cu privire la conferirea titlului
„Cetățean de onoare al municipiului Bălți” (în redacție nouă)”
din 30.05.2024, ora 10.00, bir. nr. 101**

Prezenți la dezbateri publice - 6 persoane - părțile cointeresate (lista se anexează) dintre care:

- consilierii din Consiliul mun. Bălți
- reprezentanții primăriei mun. Bălți;
- reprezentanții societății civile.

Ordinea de zi

1. „Cu privire la conferirea titlului „Cetățean de onoare al municipiului Bălți” (în redacție nouă)”

Raportor Ludmila Dovgani, șef Direcției administrație publică.

Dovgani Ludmila, șef al Direcției administrație publice.

A menționat că:

- consultările publice se desfășoară conform Regulilor de organizare a procedurilor de consultări publice cu societatea civilă în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor Consiliului municipal Bălți, aprobat prin decizia Consiliului mun. Bălți nr. 14/27 din 22.12.2016 și legislației în vigoare ce reglementează procedura consultărilor cu societatea civilă;
- în sală sunt prezenți părțile cointeresate, consilierii din Consiliul mun. Bălți, reprezentanții societății civile; reprezentanții primăriei mun. Bălți;
- a familiarizat pe cei prezenți cu Regulamentul dezbaterilor publice, menționând că recomandările pot fi prezentate în forma verbală sau scrisă, toate recomandările expuse la ședința de astăzi vor fi protocoletate. Ulterior proiectul de decizie cu recomandările prezentate va fi examinat în cadrul ședinței Consiliului mun. Bălți.

1. S-A EXAMINAT: „Cu privire la conferirea titlului „Cetățean de onoare al municipiului Bălți” (în redacție nouă)”

Raportor Ludmila Dovgani, șef Direcției administrație publică.

AU LUAT CUVINTUL: Ludmila Dovgani, șef Direcției administrație publică:

- a menționat că inițierea privind supunerea modificărilor în Regulamentul privind conferirea titlului „Cetățean de onoare al municipiului Bălți” a fost înaintată de către Frațiunea „Partidul Nostru” (se anexează).
- În nota informativă la proiectul deciziei este menționată necesitatea elaborării acestui proiect de act normativ: „Conform Regulamentului în vigoare, titlul Cetățean de onoare se atribuie în scopul recunoașterii oficiale a meritelor deosebite ale cetățenilor față de comunitatea municipiului, încurajarea în activitatea personală menite pentru beneficiul municipiului Bălți asigurarea bunăstării și prosperității acestuia și se consideră cel mai înalt titlu de recunoaștere a meritelor cetățeanului față de municipiu și locuitorii săi. Totuși, în ultima perioadă, acest titlu a fost acordat în principiu pentru meritele de muncă ale cetățenilor”.

În baza propunerilor parvenite din partea Frațiunii „Partidul Nostru”, Direcția administrație publică a introdus modificările date în Regulament și anume:

- în Regulamentul în vigoare, la paragraful 1 s-a propus înlocuirea cuvântului „superior”, acest cuvânt este exclus din paragraful 1;
- în p.7, se propune înlocuirea sintagmei „în folosul cetățenilor și al municipalității” și este expusă după cum urmează: „în interesul locuitorilor municipiului”;

- în p.7 temeiurile pentru conferirea unei persoane a titlului Cetățean de onoare sunt: litera c) a fost exclusă „*contribuția personală recunoscută în formarea personalului de înaltă calificare, educarea tinerei generații, dezvoltarea spirituală și morală a societății, performanțe în domeniul sportului marcate cu medalie olimpică, precum marcate cu medaliile la campionatele europene și mondiale și turnee asimilate acestora*”;
- în p. 8 din Regulament a fost exclusă sintagma „Anexa nr.1”;
- în p. 10 „Se pot adresa cu Reprezentarea privind conferirea titlului Cetățean de onoare” au fost excluse sintagmele: „*colectivele întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, indiferent de forma de proprietate; - asociațiile obștești*”;
- în p.10 în abzațul – „*grupurile de cetățeni în număr de nu mai puțin de 50 de persoane (în continuare - inițiatori)*” cifra 50 se substituie cu 1000;
- sunt excluse ple. de la 12 până la 18 ce reglementează organizarea adunărilor generale de către colectivele întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, asociațiile obștești și luarea deciziilor pentru înaintarea candidaților la conferirea titlului;
- p. 32 se propune în următoarea redacție „*Decizia Consiliului municipal de conferire a titlului de Cetățean de onoare va fi prin vot deschis a cel puțin 2/3 din consilierii aleși.*”;
- se exclude capitolul VII „*Înlesniri pentru persoanele onorate cu titlul Cetățean de onoare.*”;
- se exclude Anexa nr. 1 din Regulament care presupune blancheta „*Reprezentarea candidatului pentru conferirea titlului.*”, ce se completează de către persoanele juridice;

Astfel, putem identifica câteva modificări care semnificativ modifică versiunea inițială a Regulamentului, și anume:

- Excluderea unuia dintre temeiuri pentru acordarea persoanei titlul de Cetățean de onoare p. 7 sub. c) *contribuția personală recunoscută în formarea personalului de înaltă calificare, educarea tinerei generații, dezvoltarea spirituală și morală a societății, performanțe în domeniul sportului marcate cu medalie olimpică, precum marcate cu medaliile la campionatele europene și mondiale și turnee asimilate acestora.*

Această modificare va permite acordarea titlului pentru merite cu adevărat semnificative și remarcabile ale cetățenilor aduse comunității, excluzând atribuirea doar pentru merite de muncă.

O altă modificare importantă este că, cu reprezentarea candidatului pentru conferirea titlului se pot adresa grupuri de cetățeni nu mai puțin de 1000, modificarea dată va permite mai multor cetățeni să participe la procesul decizional pentru acordarea titlului și în același timp sunt excluse puntele ce reglementează posibilitatea inițierii conferirii titlului de către colectivele întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, asociațiile obștești. Important de menționat și excluderea capitolului VII „Înlesniri pentru persoanele onorate cu titlul Cetățean de onoare.”.

AU LUAT CUVINTUL: **Petru-Pavel Balan, consilier CMB** care a propus în p. 10 din Regulament cifra 1000 să fie majorată cu 2000.

AU LUAT CUVINTUL: **Serghei Gramma, consilier CMB** a menționat că confor ultimilor date din statistică în mun. Bălți locuiesc 94 mii de oameni și numărul 2000 de semnături este foarte mare, luând în considerație că sunt excluse din regulament colectivele întreprinderilor.

AU LUAT CUVINTUL: **Ludmila Dovgani, șef Direcției administrație publică**, a dat citire propunerii dlui B. Grițunic:

1. Numărul minimal de inițiatori trebuie să fie 50 de cetățeni în cazul când candidații înaintați:
 - a) sunt premiați cu Ordinul Republicii;
 - b) premiați cu Ordinul Ștefan cel Mare;
 - c) au câștigat medalii olimpice;
 - d) au devenit Campioni Mondiali;
 - e) a decedat în timpul îndeplinirii datoriei de apărarea integrității și independenței țării, precum și în situație de urgență.
2. Numărul minimal de inițiatori trebuie să fie 500 de cetățeni în cazul când candidații propuși:

- a) este mecenat al creării în municipiu a unui obiect mare, semnificativ, de importanță socio-economică pentru populația municipiului;
 - b) este autorul unei descoperiri importante pentru țară și municipiu.
3. Numărul minimal de inițiatori trebuie să fie 250 de cetățeni în cazul când candidații propuși:
- a) are titlul științific de academician, doctor-habilitat în științe;
 - b) are titlurile onorifice „Artist al Poporului”, „Maestru al Literaturii”, „Maestru în artă”, „Om Emerit” (pentru fiecare titlu separat);
 - c) distins cu ordinile „Bogdan Întemeietorul”, „Ordinul de Onoare”, „Gloria Muncii”, „Recunoștința Patriei”, „Credința Patriei” (pentru fiecare ordin separat);
 - d) este autorul unor lucrări unice de artă monumentală sau de arhitectură instalate în municipiu.
4. Numărul inițiatorilor se reduce cu 100 dacă candidatul propus:
- a) are titlul științific de Doctor în Științe, distins cu medaliile „Meritul Militar”, „Pentru Vitejie”, „Meritul Civic”, „Mihai Eminescu”, „Nicolai Testimețianu” (pentru titlu și fiecare medalie separat);
 - b) distins cu diplome de onoare de la Președintele, Parlamentul sau Guvernul Republicii Moldova (pentru fiecare diplomă separat);
 - c) este autorul unor cărți despre oraș sau cetățenii acestuia (pentru fiecare carte separat).
5. Numărul inițiatorilor se reduce cu 25 dacă candidatul propus a fost premiat cu titluri, însemne, medalii, certificate de onoare de către ministere, direcții centrale, primărie, culte, sindicate de creație, organizații sindicale republicane, de industrie, (cu 25 pentru toate premiile de la fiecare dintre autoritățile enumerate).

AU LUAT CUVINTUL: **Serghei Gramma, consilier CMB** care a menționat că nu este de acord cu modificarea de conferire a titlului de Cetățean de onoare a cel puțin 2/3 din consilierii aleși, această normă se referă la aprobarea bugetului și trebuie să luăm în calcul acel număr de semnături colectate. În cazul când unii consilieri principali nu vor să voteze pentru o candidatură, 2/3 din consilierii aleși este foarte mult și este riscul să nu fie aprobată decizia.

AU LUAT CUVINTUL: **Vitalie Nogali, consilier CMB** a menționat că în acest caz se ignoră părerea cetățenilor.

AU LUAT CUVINTUL: **Serghei Gramma, consilier CMB** a propus să fie aprobat prin votul majorității aleșilor.

AU LUAT CUVINTUL: **Ludmila Dovgani, șef Direcției administrație publică** a menționat că în propunerile dlui B. Grișunic votarea să fie prin vot secret.

AU LUAT CUVINTUL: **Serghei Gramma, consilier CMB** a menționat că ședințele Consiliului sunt publice și nu are sens această propunere.

AU LUAT CUVINTUL: **Ludmila Dovgani, șef Direcției administrație publică** a dat citirii propunerilor dlui B. Grișunic la p. 7 din regulament „Este inacceptabil să abordăm diferit cetățenii care au făcut același lucru, fapte. În timpul pandemiei, au decedat aproximativ 15 medici salvând viețile noastre și doar la doi din ei au atribuit titlul onorific.

Și pentru că sute de soldați care au eliberat Patria au fost atribuiți titlului Cetățean de Onoare – atunci de ce nu a avut continuarea și atribuirea titlului bălțenilor decedați în Transnistria pentru apărarea integrității și independenței țării noastre sau cei care au pierdut viața în timpul unei pandemii?

Nu ar trebui să ne sperie numărul de atribuire a titlului. Ar trebui să ne temem de atribuirea nejustificată a acestui titlu sau neglijarea celor care trebuiau să se alăture acestei liste. Ar fi corect ca consilierii municipali să găsească putere să corecteze această nedreptate față de cetățenii săi demni. Fiți de acord că numirea străduților din ÎP „Drujba”, în numele medicilor decedați nu este în întregime corect.”

AU LUAT CUVINTUL: **Vitalie Nogali, consilier CMB** a întrebat câți ostași eliberatori avem în municipiu.

AU LUAT CUVINTUL: **Ludmila Dovgani, șef Direcției administrație publică** a concretizat că sunt 815 ostași eliberat și din anul 2001 au fost acordate la 31 de cetățeni acest titlu, din ei 17 sunt în viață și încă la 9 persoane nu au fost acordate regalia. E necesar să stabilim ca atribuirea titlului la aceste 9 persoane să fie conform Regulamentului în vigoare sau deja cel cu modificări.

AU LUAT CUVINTUL: **Vitalie Nogali, consilier CMB** a menționat că după norma juridică atribuirea titlului la cele 9 persoane va fi în baza deciziei și normelor regulamentului până la modificările făcute. Legea nu poate fi retroactivă. Deja candidații următori vor fi titulați conform Regulamentului modificat, dacă va fi aprobat.

AU LUAT CUVINTUL: **Serghei Gramma, consilier CMB** a propus ca compensarea financiară să nu fie exclusă dar să fie atribuită la discreția consilierilor, sunt situații când unii candidați necesită de acest support financiar.

AU LUAT CUVINTUL: **Ludmila Dovgani, șef Direcției administrație publică** a menționat că nu este corect față de ceilalți candidați.

AU LUAT CUVINTUL: **Serghei Gramma, consilier CMB**, în cazul conferirii post-mortem, rudele sunt în situație financiară grea și nu pot acoperi cheltuielile de funerare sau veteranii cu o vîrstă înaintată.

AU LUAT CUVINTUL: **Ludmila Dovgani, șef Direcției administrație publică** a menționat că veteranii au cvotă din bugetul municipal pentru acoperi cheltuielile de funerare.

AU LUAT CUVINTUL: **Tamara Morar, șef Direcției relației cu publicul**, a întrebat referitor p. 7 temeiurile conferirii titlului a), b) și cele menționate sunt cumulativ sau una din ele este suficient?

AU LUAT CUVINTUL: **Ludmila Dovgani, șef Direcției administrație publică** a răspuns că este suficient una din ele.

AU LUAT CUVINTUL: **Tamara Morar, șef Direcției relației cu publicul**, a menționat că este destul de subiectiv enumerate, practic sunt foarte mulți cetățeni care îndeplinesc acești criterii, poate ar trebui niște criterii mai specifice. Dacă nu este cumulativ atunci se poate interpreta în diferite cazuri.

AU LUAT CUVINTUL: **Ludmila Dovgani, șef Direcției administrație publică** a îndemnat să vie cu propuneri concrete la acest subiect.

AU LUAT CUVINTUL: **Vitalie Nogali, consilier CMB** a menționat că la baza acestor criterii vor fi documentele anexate la cerere și clar stipulate și descres care merete ca exemplu litera a) din p. 7 a regulamentului.

AU LUAT CUVINTUL: **Tamara Morar, șef Direcției relației cu publicul**, a propus să fie criteriul anii de muncă sau numărul beneficiarilor, niște indicatori cantitativi.

AU LUAT CUVINTUL: **Ludmila Dovgani, șef Direcției administrație publică** a menționat că scopul modificărilor în regulament este de a nu conferi pentru meritele muncii dar să fie ceva valoros. A rugat cei prezenți dacă vor mai avea propuneri să le transmită pentru a fi incluse.

AU LUAT CUVINTUL: **Serghei Gramma, consilier CMB** a menționat ca totuși compensarea financiară trebuie stipulată în regulament.

AU LUAT CUVINTUL: **Ludmila Dovgani, șef Direcției administrație publică** a mulțumit pe cei prezenți pentru participare și a menționat că toate propunerile parvenite în cadrul dezbaterilor publice vor fi incluse în sinteza recomandărilor și vor fi transmise cu proiectul de decizie și alte materiale la Consiliului mun. Bălți spre examinare.

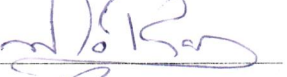
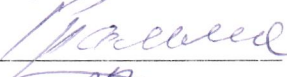
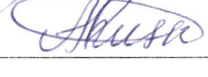
Șef Direcției administrație publică

Ludmila Dovgani

Lista participanților
la dezbaterile publice la proiectul de decizie Consiliului mun. Bălți
„Cu privire la aprobarea Regulamentului
„Cu privire la conferirea titlului „Cetățean de onoare
al municipiului Bălți” (în redacție nouă)”

30.05.2024, 10.00, bir. 101, Primăria mun. Bălți, p. Independenței, 1

Nr./o	Numele, prenumele	Funcția	Semnătura
1.	Bolovan Iefru-Pavel	Consilier CMB	
2.	Nogala Vitalie	Consilier CMB	
3.	Stancu Vasile	sp. principal AS	
4.	Tamara Morar	șef DRP	
5.	Grigore Serghei	Consilier CMB	
6.	Rusca Anastasia	NGO People in Need	
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			